

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM
IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ELEZ HAN ZA 2021 GODINU

Priština, Jun 2022

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Elez Han za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Elez Han (OEH), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2021.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja navedenih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Elez Han, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- A1 Evidentiranje rashoda u ukupnom iznosu od 68,900€ je urađeno u nerelevantnim ekonomskim kategorijama.
- A2 U Godišnjim finansijskim izveštajima (Izveštaj o izvršenju budžeta), u delu novčanih priliva, realizovane donacije su precenjene za 22,772€. Takođe, kod beleške objašnjenja za obelodanjivanje početnih i završnih budžetskih izdvajanja, početni budžet za plate i dnevnice je precenjen za 28,219€.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Mi smo izvršili reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa definisanim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Elez Han bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A3 Nepravilnosti u procedurama zapošljavanja osoblja.
- A4 Nedostaci u proceni tendera.
- A5 Nepravilnosti u procesu subvencionisanja. Opština nije pripremila Godišnji plan finansijske podrške za nevladine organizacije (NVO). Takođe, nije pripremljen Godišnji izveštaj o finansiranim projektima, kao i slabosti u proceni aplikacija i monitoring subvencija.

Opširnije vidi potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine je odgovoran za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Elez Han.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Elez Han je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Elez Han u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Elez Han sa svim primenljivim politikama Opštine Elez Han, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Organizacije.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Elez Han.

- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneta menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo oblasti za moguće poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Očigledne slabosti primećene su u važnim finansijskim oblastima kao: nepravilnosti u procedurama zapošljavanja osoblja, nedostaci u proceni tendera, nepravilnosti u procesu subvencionisanja, kašnjenja u plaćanju obaveza, nedostaci u upravljanju nefinansijskom imovinom i slabosti u upravljanju računima potraživanja. Takođe, proces izveštavanja u opštini je praćen sa nedostacima, ovo je primećeno i u slučaju pripreme GFI-a koji su sadržali greške u prikazivanju. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskom izveštavanjem i usklađenosti sa vlastima u vezi sa upravljanjem fondova javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa devet (9) preporuka, od kojih su osam (8) nove preporuke i jedna (1) ponovljena.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi Poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje A1 - Klasifikacija rashoda u nerelevantnim ekonomskim kategorijama

Nalaz Prema članu 18, stav 3. Finansijskog pravila br. 01/2013/MF potrošnja javnog novca, predviđa da "rashodi treba da budu u adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o planu računovodstva. Računovodstvenim planom trezora utvrđene su relevantne ekonomske kategorije i kodovi kojima se rashodi evidentiraju i klasifikuju.

Iz budžeta kapitalnih investicija plaćeni su 31,069€ za snabdevanje opremom i nameštaja koji po prirodi pripadaju kategoriji roba i usluga. Takođe, kao rezultat sudskih i izvršnih odluka, iz budžeta roba i usluga isplaćeno je 37,831€ za rashode koji po prirodi pripadaju kategoriji plata i dnevnica.

Ovo se dogodilo zbog nepravilnog planiranja budžeta, uključujući u budžet kapitalnih investicija planiranja koja pripadaju kategoriji roba i usluga, kao i plaćanja izvršenih od strane Trezora kao rezultat sudskih odluka.

Uticaj Planiranje i realizacija rashoda iz neadekvatnih ekonomskih kategorija, utiče na precenjivanje/potcenjivanje relevantnih kategorija rashoda i imovine. Shodno tome, utiče na neispravno prikazivanje rashoda u godišnjem finansijskom izveštaju.

Preporuka A1 Predsednik treba obezbediti da su preduzeti svi potrebni postupci da se rashodi planiraju u adekvatnim budžetskim izdvajanjima ili da se uradi redestinacija sredstava i da se isplata i evidentiranje rashoda vrši prema adekvatnim ekonomskim kodovima utvrđenim računovodstvenim planom.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

Pitanje A2 - Nedostaci u beleškama objašnjenja godišnjih finansijskih izveštaja re

Nalaz Pravilnik MF-br.01/2017 o godišnjim finansijskim izveštajima BO, utvrdio je zahteve za prikazivanje finansijskih informacija za budžetske kategorije, uključujući i beleške objašnjenja za svaku kategoriju.

U Izveštaju o izvršenju budžeta, u delu novčanih priliva, donacije primljene tokom 2021. godine precenjene su za 22,772€. Umesto primanja, opština je prikazala vrednost izvršenih isplata tokom godine iz fonda donacija.

Takođe, kod beleške objašnjenja za obelodanjivanje početnih i završnih budžetskih izdvajanja, početni budžet za plate i dnevnice je precenjen za 28,219€.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih i neefikasnih kontrola u pripremi godišnjih finansijskih izveštaja.

Uticaj Netačne beleške objašnjenja onemogućavaju ispravan prikaz finansijskih informacija za Vladu, građane i druge zainteresovane strane.

Preporuka A2 Predsednik treba obezbediti da se finansijski podaci za budžet i beleške objašnjenja prikažu potpuni i tačni u finansijskim izveštajima za 2022. godinu, prema zahtevima pravilnika o godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključivanje usklađenosti

Pitanje A3 - Nepravilnosti u procedurama zapošljavanja osoblja

Nalaz Zakon br. 06/L-114 o javnim službenicima (ZJS), član 68. utvrđuje da pokretanje procedure konkurisanja oglašava se od strane jedinice za ljudske resurse, na internet stranici konkurisanja Informativnog sistema za upravljanje ljudskim resursima (ISULJR). Takođe članom 68. tačka 7. utvrđuje da komisija za izbor je 'ad hoc', uspostavlja je imenujuće telo i sastoji se od najmanje 5 lica.

Član 6, tačka 3.1, AU (MON) br. 151/2020 o procedurama izbora i imenovanja, raskida ugovora za direktora i zamenika direktora, utvrđuje da dva člana opštine, predlažu se od strane Opštinske direkcije za obrazovanje (ODO), a odobri Skupština opštine (SO). Prvi član je zaposlen u ODO-u, dok drugi član treba da bude jedan od ovih: nezavisni ekspert za obrazovanje, direktor sa visokom performansom, predstavnik saveta roditelja na opštinskom nivou sa kvalifikacijama i ekspertizom u oblasti obrazovanja.

U procedurama regrutovanja za pozicije Direktora škole i Doktora porodične medicine, osim konkursa, nijedna druga informacija o procesu zapošljavanja nije objavljena na web stranici opštine. Prijemne komisije za zaposlene javne službe su bile sa po tri (3) člana, iako ZJS-om zahteva se da se komisija sastoji od najmanje (5) pet članova.

U prijemnoj komisiji za poziciju Direktora škole, jedna članica komisije je bila farmaceutkinja po struci. Takođe, u prijemnoj komisiji bio je angažovan samo jedan predstavnik u svojstvu posmatrača. Zaposleni nije pružio deklaraciju (Obrazac I) pod zakletvom da nema i nije imao funkcije rukovođenja u nekoj političkoj stranci, kao i doneo potvrdu od suda da nije pod istragama starijim od šest meseci. Ovi dokumenti su zahtevani konkursom.

Ovo se desilo zbog slabog funkcionisanja unutrašnjih kontrola i nesprovođenja zakonskih zahteva o procedurama zapošljavanja osoblja.

Uticaoj Neobjavljivanje obaveštenja o procedurama zapošljavanja stvara netransparentnost i onemogućava kandidatima informisanje o procesu zapošljavanja. Nesprovođenje procedura i zakonskih zahteva zapošljavanja onemogućava izbor zaslužnih i nadležnih kandidata za radne pozicije.

Preporuka A3 Predsednik treba obezbediti da se proces zapošljavanja osoblja razvija prema ZJS-a, te da se obaveštenja i procedure zapošljavanja razvijaju putem web stranice konkurisanja ISURLJ-a, i web stranice opštine. Komisija za prijem da izabere samo kandidate koji ispunjavaju uslove utvrđene konkursom.

Odgovor rukovodstva (slažu se)**Pitanje A4 - Nedostaci u proceni tendera**

Nalaz U obaveštenju o ugovoru, pored ostalih zahteva, zahtevano je da ekonomski operateri (EO) donesu katalog pečatiranih i potpisanih proizvoda.

Kod procedure javne nabavke za Snabdevanje administrativnim materijalom, u predviđenu vrednost 9,980€, pobednik tendera nije doneo katalog sa relevantnim informacijama i specifikacijama ponuđenih proizvoda, već nepotpisan i nepečatiran dokument fotografisanih proizvoda.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih kontrola od strane kancelarije za nabavke tokom procene tendera.

Uticao U nedostatku informacija i specifikacija prema relevantnim zahtevima, ugovoreni proizvodi možda neće biti u zahtevanom formatu i kvalitetu.

Preporuka A4 Predsednik treba obezbediti da komisija za procenu tendera preporučuje za ugovor samo najuspešnije ponuđače koji ispunjavaju kriterijume utvrđene obaveštenjem o ugovoru.

Odgovor rukovodstva (slažu se)**Pitanje A5 - Nepravilnosti u procedurama subvencionisanja projekata**

Nalaz Uredba MF. br. 04/2017, član 12, utvrđuje da javni poziv mora biti otvoren najmanje petnaest 15 radnih dana, dok član 8, utvrđuje da Komisija za procenu se sastoji od pet članova. Članom 7, zahteva se da za svaki dogovor o subvencionisanju odredi službenik za monitoring. Ova uredba obavezuje BO da pripremaju godišnji plan finansijske podrške najkasnije 30 dana nakon usvajanja godišnjeg budžeta i dostavljaju u relevantnu kancelariju za dobro upravljanje pri Kancelariji premijera (KP). Takođe, članom 26, zahteva se da godišnji izveštaj o datim subvencijama, dostavi KP-a najkasnije do 1. marta.

Opština nije pripremila Godišnji plan finansijske podrške za nevladine organizacije (NVO). Takođe, nije pripremljen Godišnji izveštaj o finansiranim projektima, niti je objavljen spisak korisnika na web stranici opštine. Kod subvencionisanja projekta fudbalskog kluba u vrednosti od 10,000€ i projekta za podršku rvačkog kluba u vrednosti od 3,000€, trajanje javnog oglasa bilo je samo 11 radnih dana, dok je komisija za procenu bila

sastavljena od samo 3 člana.

Opština nije odredila službenika odgovornog za monitoring datih subvencija. Korisnik subvencije za podršku fudbalskog kluba je u njegovoj aplikaciji priložio predlog projekta 2020. godine, dok je finansijski izveštaj pružen od strane korisnika sadržao dokaze računa za 2020. godinu, a ne one za 2021. godinu. Takođe, i korisnik projekta o podršci rvačkog kluba, u finansijskom izveštaju dostavljenom opštini priložio računi za 2020. godinu i nekoliko za 2021. godinu, ali koji pripadaju periodu pre apliciranja za subvenciju. Kod projekta snabdevanje biomasom za centralno grejanje za dve osnovne škole u iznosu od 1,000€, korisnik finansijske podrške nije dostavio finansijski i narativni izveštaj.

Ovo se desilo zbog nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola i nesprovođenja zakonskih zahteva o subvencionisanju.

Uticaoj

Nedostatak godišnjih planova onemogućava prethodno informisanje zainteresovanih strana i NVO-a. Nepoštovanje pravila za finansijsku podršku povećava mogućnost nepravilnosti tokom procesa subvencionisanja. Projekti možda neće biti spovedeni u nedostatku monitoringa i izveštavanja od strane korisnika.

Preporuka A5

Predsednik treba obezbediti da vremenski rokovi za javni poziv i sastav komisije procenjivanja budu prema zakonskim zahtevima. Odrediti službenike odgovorne za monitoring, i zahtevati od korisnika da dostave finansijske i narativne izveštaje. Godišnji plan finansijske podrške i Godišnji izveštaj da se pripreme i isti blagovremeno dostave kancelariji za dobro upravljanje u okviru KP-a.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Zajednička pitanja za određene ekonomske kategorije

Slede uobičajena pitanja koja se odnose na ekonomske kategorije roba i usluga, kao i na kapitalne investicije.

Pitanje A6 - Potpisivanje javni ugovora bez prethodnog obavezivanja sredstava u ISUFK, kao i izdavanje nalogkupovine nakon isteka ugovora

Nalaz

Član 36.1 Zakona br, 05/L-063 ZUJFO, utvrđuje da pre pokretanja postupka nabavke, koji ima za cilj da rezultira uspostavljanjem obaveze u tekućoj fiskalnoj godini, BO evidentira sva obavezivanja dodeljenih sredstava u Informacioni sistem za upravljanje finansijama Kosova (ISUFK). Prema Finansijskom pravilu, član 17, nalogkupovina se stvara i priprema od strane BO-a, nakon izbora najboljeg ponudioca sa kojim je potpisan ugovor.

Za javni ugovor Snabdevanje administrativnim materijalom u iznosu od 8,400€, delimična obavezivanja sredstava u ISUFK su izvršena nakon mesec dana od dana potpisivanja ugovora.

U pet slučajeva⁴, kancelarija za nabavke je pripremila nalogekupovina nakon isteka javnih ugovora. Njihova ukupna vrednost bila je 37,267€, i ista su izdata od dve nedelje do mesec dana nakon isteka javnog ugovora.

Takođe, pripremljena su dva obavezivanja sredstava i četiri nalogkupovina u iznosu od 36,370€ nakon prijema računa ili nakon prijema snabdevanja/radova. Slučaji se odnose na:

- Obavezivanja i nalogkupovina u iznosu od 1,560€ za snabdevanje laboratorijskog materijala, pripremljeni su 52 dana od prijema računa ili 81 dana nakon prijema snabdevanja.
- Obavezivanja i nalogkupovina u iznosu od 4,392€ za održavanje javne rasvete u urbanim i ruralnim zonama, izvršeni su 77 dana od prijema računa i usluga.
- Nalogkupovina za javni ugovor Polaganje kockama u urbanom i ruralnom zonu lot 1 u iznosu od 24,883 nalogkupovine je pripremljen 2 dana nakon prijema radova.
- Nalogkupovine za snabdevanje drva za potrebe škole, u iznosu od 5,535€ pripremljen je 4 dana nakon prijema snabdevanja.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih i neefikasnih kontrola u procesima javnih nabavki.

Uticaj

Priprema obavezivanja i zakašnjelih nalogkupovina može uticati da se ugovori ne izvršavaju u nedostatku potrebnih budžetskih sredstava, kao i

nejasnoća u realizaciji i isporuci roba i usluga.

Preporuka A6

Predsednik treba obezbediti da potpisivanju ugovora prethodi obavezivanja finansijskih sredstava u ISUFK, i prati dalje pripremom nalogkupovina za snabdevanja ili ugovorenih usluga.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.3.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Neto vrednost kapitalne imovine prema računovodstvenom registru ISUFK na kraju 2021. godine je 16,584,796€, dok je ne- kapitalne imovine prikazane u GFI za 2021 godinu 50,973 €, kao i zaliha 24,420€.

Pitanje B1 - Nepravilnosti u upravljanju nefinansijske imovine

Nalaz

Uredba br. 02/2013 o upravljanju nefinancijskom imovinom, član 6 tačka 2, utvrđuje da registar imovine treba da obuhvati: kapitalnu imovinu, nekapitalnu imovinu i rezerve. Takođe se zahteva da se na kraju godine vrši fizička inventarizacija imovine.

Opština nije koristila program e-imovina za evidentiranje i upravljanje nekapitalne imovine i zaliha. Evidencije o nefinancijskoj imovini su vođene u Excel formatu. U GFI je prikazana samo imovina kupljena u 2021. godini, ali ne i imovina kupljena u prethodnim godinama. Registar nekapitalne imovine se ne može smatrati tačnim, jer je prikazivao samo vrednost od 50,973€, dok je u prethodnoj godini opština prikazala imovinu u iznosu od 188,737€. Takođe, registar zaliha prikazan u iznosu od 24,420€ nije potpun, zato što nije vršena evidencija zaliha na kraju 2021 godine. Tokom ispitivanja identifikovali smo da nije uključeno sedam (7) laptopa u ukupnom iznosu od 5,334€ u registru zaliha.

Opština nije vršila godišnju inventarizaciju nefinansijske imovine pre završetka godine, već u prvoj polovini 2022 godine.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih kontrola i akcija za funkcionisanje programa e-imovine, kao i blagovremeno neinventariziranje imovine.

Uticaj

Trenutni nedostaci, pored negativnog uticaja koji imaju na finansijsko izveštavanje, takođe onemogućavaju efikasno upravljanje imovinom. Ručno vođenje evidencije podataka predstavlja rizik od ispuštanja grešaka.

Preporuka B1

Predsednik treba obezbediti da program e-imovine počne sa primenjivanjem, i da se sva imovina evidentira i klasifikuje kako treba u registru imovine. Takođe, obezbediti ispunjenje zakonskog zahteva o inventarizaciji imovine pre pripremanja finansijskih izveštaja.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.3.3 Potraživanja

Opština Elez Hani u GFI za 2021 godinu je obelodanila potraživanja u iznosu od 643,147€, gde su u odnosu na 2020 godinu potraživanja porasla za 20%. Ovo povećanje se uglavnom sastoji od nenaplaćenih prihoda od poreza na imovinu.

Pitanje A7 - Povećanje računa potraživanja

Nalaz Prema članu 26 zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, Opština, Ministarstvo finansija i nadležni izvršni organi imaju ovlašćenja i nadležnosti za naplatu zaostalih poreskih obaveza koja premašuju iznos od deset (10) evra, i član 27. ako poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti platio porez i kaznu u skladu sa utvrđenim rokovima, opština donosi poslednje pisano obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od isteka poslednjeg dana za plaćanje duga, kojom zahteva plaćanje ukupnog iznosa zaostalih dugovanja najkasnije deset (10) kalendarskih dana od isteka dana kada se pretpostavlja da je dužnik mogao primiti poslednje obaveštenje.

Opština nije uspela da upravlja kako treba računima potraživanja. Računi potraživanja imaju trend rasta tokom tri godine, gde su na kraju 2021. godine računi potraživanja dostigli vrednost od 643,147€, zabeleživši povećanje za 20% ili 108,795€ u odnosu na potraživanja od 2020. godine koja su bila 534,352€. Veći deo R/P se odnosi na porez na imovinu koji je dostigao vrednost od 377,241€ ili 59% od ukupnog bilansa R/P. Opština nije preduzela konkretne pravne akcije da primora poreske obveznike da izvrše obaveze prema Opštini.

Ovo se desilo kao posledica nedostatka adekvatnih kontrola u upravljanju i prikupljanju prihoda, što je posledično uticalo na povećanje računa potraživanja.

Uticao Nenaplata R/P odražava na niži nivo budžeta iz sopstvenih prihoda. Istovremeno, ovo može uticati na godišnji program opštine, onemogućavajući investicije u projekte koji se finansiraju iz ovih sredstava.

Preporuka A7 Predsednik treba obezbediti jačanje mehanizama kontrole u prikupljanju/naplati dugova od strane poreskih obveznika, koristeći sva raspoloživa sredstva, uključujući i pravne akcije.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.3.4 Neizmirene obaveze

Prema GFI, neizmirene finansijske obaveze na kraju 2021. godine bile su 61,529 €. Ove obaveze su prenete da bi se isplatile iz budžeta 2022. godine. .

Pitanje A8 - Kašnjenja u evidenciji i plaćanju obaveza

Nalaz Član 37.2 i član 39 ZUOJF, utvrđuju da je ŠFS BO-a odgovoran za evidenciju svih računa ili drugih obaveza u ISUFK u roku od tri (3) radna dana nakon prijema računa, i da obezbedi da svaki valjani račun i zahtev za isplatu za isporučene robe i usluge i/ili izvršene radove da se isplate u roku od trideset (30) kalendarskih dana posle prijema računa.

Neizmirene obaveze za 2021. godinu ukupno dostižu iznos od 61,529€ što u poređenju na prethodnu godinu ima povećanje od 23,990€. Pet (5) računa u ukupnom iznosu od 34,036€ nije evidentirano u ISUFK u roku od tri (3) radna dana od dana prijema, dok su tri od njih protokolirana u 2022 godini. Ove obaveze su obelodanjene u GFI za 2021 godinu kao neizmirene obaveze. Takođe, tri isplate za robe i usluge u ukupnom iznosu od 11,476€ isplaćene su nakon zakonskog roka od 30 dana, i da su kašnjenja bila od 24 dana do 4 meseca.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih kontrola u upravljanju dugovima i prema obelodanjivanja u GFI obaveze nisu isplaćene u nedostatku budžeta.

Uticaj Plaćanja sa kašnjenjem obaveza prema dobavljačima može izložiti Opštinu tužbama za neblagovremeno plaćanje obaveza, i to će uzrokovati dodatne budžetske troškove zbog kamata i troškova izvršenja.

Preporuka A8 Predsednik treba ojačati unutrašnje kontrole i obezbediti da se svi primljeni računi evidentiraju u roku i obaveze izmire u zakonskom roku od 30 dana.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikona:

Tabela 1. Rashodi po izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni	Konačni budžet ⁵	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Izvor sredstava	2,520,166	2,679,094	2,634,282	3,087,212	3,133,209
Vladin grant – Budžet	2,231,542	2,260,149	2,253,482	2,710,574	2,582,109
Finansiranje od pozajmljivanja	0	6,157	6,157	17,955	5,882
Prenesene iz prethodne godine	0	57,780	57,002	84,716	169,163
Sopstveni prihodi	288,624	288,624	253,181	187,496	259,569
Lokalne donacije	0	30	0	0	54,970
Spoljne donacije	0	66,354	64,459	86,471	61,516

Završni budžet je veći od početnog budžeta za 158,928€. Ovo povećanje je rezultat prenesenih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 57,780€, finansiranja od zaduživanja u iznosu od 6,157€, donacija u iznosu od 66,384€ i odluka Vlade za 28,607€.

U 2021. godini BO je potrošio 98% završnog budžeta, uz poboljšanje od 4% u poređenju sa 2020. godinu. Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljisanja u nastavku.

Tabela 2. Troškovi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Potrošnja sredstava po ekonomskim kategorijama	2,520,166	2,679,094	2,634,282	3,087,212	3,133,209
Plate i dnevnice	1,602,781	1,645,045	1,644,863	1,577,267	1,478,773
Robe i usluge	335,258	355,065	348,741	382,355	261,826
Komunalije	67,000	65,100	64,900	61,959	54,369
Subvencije i transferi	75,000	80,290	72,465	155,946	66,103

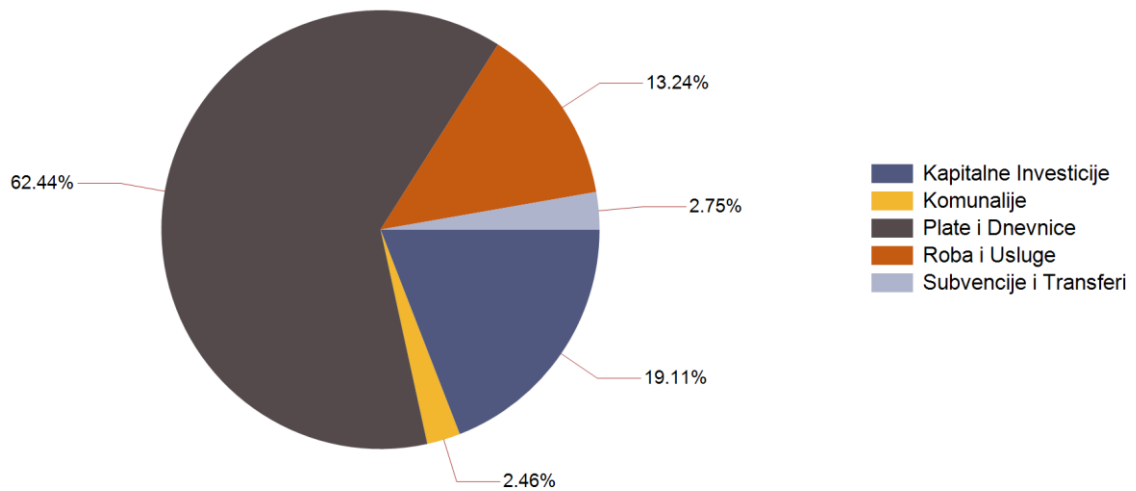
Kapitalne investicije	385,127	533,593	503,312	909,685	1,272,138
Rezerve	55,000	0	0	0	0

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice je povećan za 42,264€. Budžet ove kategorije povećan je za 6,157€ iz fonda finansiranje za zaduživanja, 7,500€ iz spoljnih donacija, i 28,607€ odlukama Vlade. Dodatni budžet namenjen je uslugama primarne zdravstvene zaštite, socijalne i direkciji za inspekciju.
- Završni budžet za robe i usluge je povećan za 19,807€. Ovo povećanje je uticano od prenesene prihode u iznosu 7,079€, donacija 10,828€, kao i 1,900€ su preneseni iz budžeta opštinskih rashoda.
- Budžet opštinskih usluga je smanjen za 1,900€, i ovaj iznos je raspodeljen u kategoriju robe i usluga.
- Završni budžet za subvencije i transfere je povećan za 5,290€, i ovo povećanje budžeta proizilazi od prenesenih prihoda iz prethodne godine.
- Završni budžet za kapitalne investicije je povećan za 148,466€. Ovo povećanje budžeta proizilazi od prenetih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 45,410€, spoljnih donacija u iznosu od 48,056€ i 55,000€ preneti iz rezervnog fonda. Program javnih investicija uključenih u zakonu o budžetu uključuje pet (5) novih projekata 2021. godine i 16 projekata u nastavku iz prošle godine.

Opština Elez Han je koristila od programa ekonomskog oporavka sredstva u iznosu od 51,295€, koja su korišćena za finansiranje plata i dnevnica za primarne zdravstvene usluge, socijalne usluge i u sektoru obrazovanja.

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2021. godinu

Planirani prihodi za 2021. godinu bili su 288,624€, dok su izvršeni 316,657€, prevazići plan za 28,033€ ili oko 10%. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, takse za vršenje delatnosti, licence, participacije, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse itd.

Takođe, u 2021. godini, opština Elez Han je koristila prihode od saobraćajnih kazni u iznosu od 8,844€. Ovi prihodi nisu uključeni u donju tabelu jer ih planira i realizuje Ministarstvo unutrašnjih poslova, dok se za rashode raspodele opštini.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2021 Primanja	2020 Primanja	2019 Primanja
Ukupno prihodi	288,624	288,624	316,657	230,239	297,255
Poreski prihodi	147,203	147,203	139,134	97,071	117,793
Neporeski prihodi	141,421	141,421	177,523	133,168	179,462

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije za GFI-a 2020. godine za opštinu Elez Han je rezultirao sa dve (2) preporuke. Opština je pripremila Akcioni plan gde se predstavlja način kako će sprovesti date preporuke. Izveštaj revizije za 2020. godinu kao i akcioni plan za adresiranje preporuka diskutovani su u Skupštini opštine.

Do kraja naše revizije za 2021.godinu, jedna (1) preporuka je sprovedena, i jedna (1) preporuka nesprovedena, kao je predstavljeno na grafikonu 2, u nastavku. Za potpuniji opis preporuka i načina kako su one tretirane, pogledajte u Tabeli 3 (ili Tabeli preporuka).

Tabela 4 Sažetak preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2020. godine	Preduzete akcije	Status
1.	Prihodi	Predsednik treba obezbediti postizanje verifikacije 20% nepokretnosti na način da se eventualne promene imovina integrišu u bazi podataka da bi se odrazila tačna poreska obavezu. Poboljšanje u prikupljanju prihoda iz ovog izvora direktno će uticati na realizaciju projekata koji imaju efekat na povećanje kvaliteta usluga za građane opštine. Takođe, Predsednik treba obezbediti da se razmatranje žalbi poreskih obveznika vrši unutar zakonskih rokova kao i poveća kontrole obezbedivši osoblje poreza na imovinu za vršenje tačne procene poreza na imovinu za poreske obveznike.	Preduzete su akcije.	Sprovedena
2.	Imovine	Predsednik treba obezbediti da je sva imovina evidentirana u registrima obelodanjena tačno u GFI, u skladu sa zakonskim zahtevima.	Nisu preduzete akcije.	Nije počelo sprovođenje

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Zukë Zuka, Pomoćnik Generalnog Revizora

Blerim Kabashi, Direktor revizije

Iilir Abazi, Vođa tima

Besa Morina, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Hanit të Elezit , për vitin 2021 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Mehmet Ballazhi

(Kryetar i Komunës Han i Elezit)

Data: 13.06.2022

M. Ballazhi

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ 1. Nalogkupovina u iznosu od 11,532€ za radove na izgradnji rezervoara vodovoda u selu Gorance, pripremljen je mesec dana nakon isteka javnog ugovora. 2. Nalogkupovina u iznosu od 9,994€ za snabdevanje sportske opreme za sportske hale u školama pripremljena je dve sedmice nakon isteka javnog ugovora. 3. Nalogkupovina u iznosu od 8,666€ za snabdevanje opreme za kabinete (biologija i hemija) za VSŠ Dardania, pripremljena je dve sedmice nakon isteka javnog ugovora. 4. Nalogkupovina u iznosu od 2,867€ za snabdevanje i montažu roletni za vrtiće, pripremljena je tri sedmice nakon isteka javnog ugovora. 5. Nalogkupovina u iznosu od 4,208€ za snabdevanje opreme za kabinete (biologija i hemija) za VSŠ Dardania, pripremljena je dve sedmice nakon isteka javnog ugovora
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta.
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.